

SANTRAUKA

2019 M. METINĖ VEIKLOS ATASKAITA

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

#PENSIONS #INSURANCE

<https://www.eiopa.europa.eu/>

Manuscript completed in June 2020

1st edition

Neither the European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) nor any person acting on behalf of the EIOPA is responsible for the use that might be made of the following information.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020

Images copyright: Pages: cover page: AdobeStock; other images EIOPA/Joppen; All illustrations, copyright EIOPA

PDF ISBN 978-92-9473-249-1 ISSN 2529-5829 doi: 10.2854/588121 EI-AD-20-001-LT-N

© EIOPA, 2020

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the copyright of the EIOPA, permission must be sought directly from the copyright holders.

BIUDŽETAS

27,1 mln. EUR

60% iš valstybių narių institucijų
40% iš EK

Europos laisvosios prekybos asociacijos
(ELPA) valstybių nustatytas santykis

303 prekės ir paslaugos darbo programoje
91% įgyvendinta, kaip planuota
100% Panaudota 100% numatytų skirti lėšų
(įsipareigojimų)

PROFESINIŲ PENSIJŲ SEKTORIAUS TESTAVIMAS NEPALANKIAUSIOMIS SĄLYGOMIS

apėmė aplinkos, socialinių ir valdymo (ASV) rizikos pozicijų
vertinimą

19 šalių

60% nacionalinių fiksuotų išmokų schemų

50% nacionalinių fiksuotų įmokų schemų sektorių

6 PPI

EIOPA PASKELBĖ

6 nuomones
2 rekomendacijas
28 ataskaitas
3 gaires
15 viešų konsultacijų

225 žodinius pareiškimus

198 vizitus į EIOPA

395 kviestinius metinės konferencijos dalyvius

Pagrindiniai leidiniai

Vartotojų tendencijų ataskaita

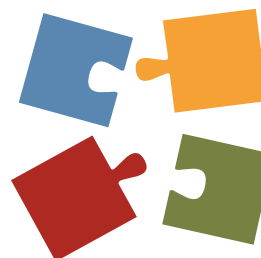
Vartotojų apsaugos klausimai kelionių
draudimo srityje

Didžiųjų duomenų analizės taikymas
transporto priemonių draudimo ir
sveikatos draudimo srityse

“Vartotojui pritaikytos pavyzdinės pensijų
išmokų ataskaitos

RYŠIAI SU 53 PRIEŽIŪROS INSTITUCIJŲ KOLEGIJOMIS

7 bendrai organizuoti patikrinimai vietoje

22 Aktyvus bendradarbiavimas su 22
nacionalinėmis priežiūros institucijomis

8 Dvišalis bendradarbiavimas su 8 nacionalinėmis
priežiūros institucijomis

Techninė pagalba Kroatijai

PIRMININKO ĮŽANGINIS ŽODIS

Džiaugiuosi galėdamas pristatyti EIOPA 2019 m. pasiekimus.

Vykdydami savo misiją skatinti bendrą poziciją dėl priežiūros, taikome įvairias priežiūros priemones, pavyzdžiui, bendradarbiavimo platformas, kurias naudojame netvarių tarpvalstybinio verslo modelių priežiūrai.

Be to, per praėjusius metus sustiprinome savo veiklą verslo priežiūros vykdymo srityje, kad apsaugotume vartotojus nuo netinkamos verslo praktikos. Tą patį padarėme kelionių draudimo srityje. Atlikę teminę peržiūrą, nustatėme tam tikrus didesnės rizikos verslo modelius, dėl kurių kyla priežiūros problemų. Todėl įspėjome draudikus ir draudimo tarpininkus spręsti didelių kelionių draudimo komisinių klausimą.

Tęsdami darbą, susijusį su vartotojų tendencijomis, nustatėme keturias sritis, kurioms reikia skirti daugiau dėmesio. Sritys yra šios: kartu su hipotekos paskolomis siūlomas gyvybės draudimas (2020 m. jam skirsime didžiausią dėmesį), su investiciniais vienetais susieto draudimo produktai, papildomas draudimas ir transporto priemonių draudimo išmokų tvarkymas.

Dėl užsitęsios mažų palūkanų normų aplinkos draudikams bei pensijų fondams ir toliau kilo sunkumų. Draudimo srityje šiuos sunkumus įtraukiame į Mokumo peržiūrą

II. Apskritai sistema „Mokumas II“ yra efektyvi ir veikia gerai. Todėl peržiūros rezultatus vertiname veikia kaip evoliuciją, ne revoliuciją.

Mes siekiame, kad ne tik būtų būtina pakoreguotas palūkanų normų rizikos kalibravimas, bet ir subalansuotas pasiūlymų dėl šio kalibravimo poveikis. Viena svarbių sričių, į kurią vertėtų sutelkti dėmesį, yra proporcingumo principas. EIOPA pateikė pasiūlymų, kurių tikslas – žymiai sumažinti reikalavimus teikti ataskaitas mažos rizikos profilio įmonėms.

Mažų palūkanų aplinka kelia sunkumų ir santaupų turėtojams. 2019 m. ir toliau rengėme pavyzdines pensijų išmokų ataskaitas, padėsiančias profesinių pensijų įstaigoms (PPI) teikti aiškią informaciją pensijų sistemų nariams ir taip jiems suteikiančias galimybę priimti geriau pagrįstus sprendimus dėl pensijų kaupimo.

Siekdami teikti didesnę pagalbą privačiųjų santaupų turėtojams, kad jie pasiektų savo tikslą taupyti pensijai, taip pat turime atsižvelgti į paklausą, visų pirma, Kapitalo rinkų sąjungoje (KRS). 2019 m. pradėjome rengti techninius standartus ir technines rekomendacijas, skirtus visos Europos asmeninės pensijos produktui (PEPP) įgyvendinti. Manome, kad tokie paprasti, perkelti ir visų pirma skaitmeninei erdvei pritaikyti produktai (angl. digital-first products) kaip PEPP, gali turėti esminės įtakos padedant žmonėms taupyti pensijai.

Nors skaitmeninimas teikia daug galimybių vartotojams, jis kelia ir tam tikrą riziką. Mums atlikus didžiųjų duomenų analizės taikymo transporto priemonių draudimo ir sveikatos draudimo srityse teminę peržiūrą, paaiškėjo, kad esama su sąžiningumu ir etika susijusių problemų. EIOPA konsultacinė ekspertų grupė atlieka išsamesnį tyrimą, kad padėtų mums parengti draudimo sektoriaus skaitmeninės atsakomybės principus.

Be to, dėl skaitmeninio kyla vis daugiau kibernetinių išpuolių. 2019 m. EIOPA tęsė Europos kibernetinės rizikos draudimo rinkos tyrimą, vykdydama dialogą su šiuo sektoriumi.

2019 m. klimato kaita buvo nuolatinė žiniose aptariama tema. Šioje srityje parengėme nuomonę apie tai, kaip į Direktyvą „Mokumas II“ įtraukti su klimatu susijusią riziką, ir pirmą kartą į profesinių pensijų išmokėjimo testavimą nepalankiausiomis sąlygomis įtraukėme aplinkos, socialinių ir valdymo rizikos pozicijų vertinimą. Tvirtai tikime, kad, pereinant prie žaliosios ekonomikos, draudikų vykdoma investavimo ir draudimo veikla padeda jiems reikšmingai prisidėti prie prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo. Panašų vaidmenį gali atlikti ir pensijų fondai, kaip ilgalaikiai investuotojai.

Nors gaivalinės nelaimės ir kibernetinis saugumas yra labai skirtingos rizikos rūšys, jos turi šį tą bendra – peržengia šalių sienas ir gali stipriai sutrikdyti namų ūkių, įmonių ir finansų sistemos veiklą ir brangiai jiems atsieiti. EIOPA įsitikinimu, mes – priežiūros institucijos, sektoriaus ir valdžios institucijos – turime veikti kartu, kad išspręstume šiuos pasaulinio masto iššūkius. Laikydami suderinto požiūrio pasieksime geresnių rezultatų.

Be to, mūsų pasiekimai 2019 m. buvo nuolatinės mūsų stebėtojų tarybos ir Europos institucijų paramos ir bendradarbiavimo su jomis, taip pat mūsų suinteresuotųjų subjektų grupės vykdomo dialogo su vartotojais, sektoriaus ir kitais suinteresuotaisiais subjektais rezultatas. Todėl tikiuosi, kad tęsdami bendradarbiavimą įvykdysime savo įgaliojimus.

Kalbant apie ateities perspektyvas, pažymėtina, kad EIOPA ir toliau vykdys įsipareigojimus, nepaisydama koronaviruso protrūkio.

Todėl daugiausia dėmesio ir toliau skirsime vartotojų apsaugai bei draudimo ir pensijų sektoriaus finansiniam stabilumui, siekdami visų pirma, kad sektorius išliktų atsparus, pajėgus atsigauti ir kad jame ir toliau vyrautų teisingumas. Siekdami to ir toliau remsime Europos Komisijos iniciatyvas, kuriomis siekiama įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, padėti Europai prisitaikyti prie skaitmeninio amžiaus ir sukurti žmonėms naudingą ekonomiką.

Taip užtikrinsime, kad draudimas ir pensijos yra Europos stabilaus finansų sektoriaus pagrindas, o finansų sektorius, savo ruožtu, tarnauja piliečiams.

Gabriel Bernardino

VYKDOMOJO DIREKTORIAUS PRATARMĖ

2019 m. siekėme įvykdyti mums pavestas užduotis, kaip ir dera veiksmingai organizacijai. Džiaugiuosi, galėdamas Jums pranešti, kad apskritai šį tikslą įgyvendinome, pasiekę visus pagrindinių veiklos rezultatų rodiklius. Kokybiškų rezultatų pasiekėme įgyvendindami visus keturis strateginius prioritetus, taip pat plėtodami tvarių finansų ir draudimo technologijų („InsurTech“) kompleksines temas.

Profesionalūs, kompetentingi ir įsipareigoję darbuotojai gerina mūsų gebėjimus vykdyti veiklą. Siekdami skatinti tolesnį žmogiškųjų išteklių ugdymą, tęsėme kompetencijų sistemos įgyvendinimą ir jos integravimą į įvairias funkcijas ir procesus. Mūsų organizacija išsiplėtė nuo 158 iki 166 darbuotojų. Beveik 80 proc. jų paskirti vykdyti pagrindinės veiklos funkcijas.

Be to, gebėjimas greitai reaguoti į kintančius prioritetus stiprina mūsų gebėjimą sėkmingai siekti rezultatų. Tvyrant netikrumui dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos, Institucija turėjo būti nuolat pasirengusi operatyviai reaguoti tam atvejui, jei nebūtų pasiektas politinis susitarimas dėl būsimų santykių.

2019 m. antrojoje pusėje, baigus Europos priežiūros institucijų peržiūrą, EIOPA peržiūrėjo, iš dalies pakeitė ir parengė darbo tvarkos taisykles, siekdama užtikrinti, kad būtų pasirengta priimti naujas užduotis ir įgaliojimus nuo 2020 m. sausio mėn.

EIOPA pritarė pasiūlymui dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl visos Europos asmeninės pensijos

produkto (PEPP) priėmimo ir nedelsdama pradėjo rengti lydimąjį reglamentą tinkamam PEPP įgyvendinimui užtikrinti. Be to, EIOPA pradėjo rengti naujus procesus ir IT sprendimus, reikalingus produktams registruoti ir nacionalinei priežiūrai stebėti.

Visus metus Institucija veiksmingai ir atsakingai naudojo išteklius. Institucijos 2019 m. veiklos biudžetas buvo 27,1 mln. EUR, o iki metų pabaigos panaudojome 100 proc. įsipareigojimų asignavimų ir 85,6 proc. mokėjimų asignavimų.

EIOPA savo veikloje visapusiškai laikosi ES reglamentų ir veikia atvirai bei skaidriai. Mūsų atskaitomybę užtikrina Europos Audito Rūmų, Europos Komisijos Vidaus audito tarnybos ir mūsų vidaus auditoriaus atliekamas metinis mūsų institucijos veiklos auditas. EIOPA palankiai vertina bendradarbiavimą su visomis Europos institucijomis. Ji reguliariai dalyvavo priežiūros susitikimuose Europos Parlamente, įskaitant 2019 m. lapkričio mėn. Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto surengtą klausymą.

Nuolat dėdama pastangas dirbti veiksmingai, EIOPA ir toliau įgyvendino elektroninius sprendimus, visų pirma, administraciniuose procesuose. Padaryta pažanga pereinant prie Europos Komisijos žmogiškųjų išteklių valdymo ir misijų valdymo sistemų.

Be to, Institucija kartu su kitomis ES agentūromis, siekdama masto ekonomijos, vykdė veiklą viešųjų pirkimų srityje.

Kaip ir praėjusiais metais naudos mums teikė glaudus bendradarbiavimas su partneriais iš nacionalinių kompetentingų institucijų ir produktyvūs santykiai su mūsų Administracine valdyba ir Stebėtojų taryba.

Kad gautume veiklai reikalingą informaciją, toliau skatinome įvairius suinteresuotuosius subjektus teikti nuomonę, visų pirma, per suinteresuotųjų subjektų grupes, taip pat pasisakant konsultacijose ir renginiuose.

Kaip organizacija, esame įsipareigoję savo veiklą vykdyti tvariai. Šioje ataskaitoje pirmą kartą pateikiame pareiškimą apie mūsų organizacijos aplinkosaugos vadybą. 2019 m., siekdami sumažinti poveikį aplinkai, ėmėmės veiksmų, pavyzdžiui, pradėjome naudoti elektroninius darbo srautus, kad sumažintume popieriaus naudojimą, ir atnaujinome vaizdo konferencijų įrangą, kad sudarytume sąlygas nuotoliniu būdu dalyvauti praktiniuose seminaruose ir renginiuose. Abu minėti veiksmai palengvino mūsų darbą, ypač 2020 m. pradėjus ilgą laiką dirbti nuotoliniu būdu.

Kalbant apie ateities perspektyvas, turėsime pritaikyti darbą ir darbo būdus prie naujų uždavinių – atsakomybės, susijusios su Europos priežiūros institucijų peržiūra, dėl koronaviruso pandemijos sutrikusios ekonomikos ir darbo aplinkos pritaikymo pasibaigus koronaviruso protrūkiui.

Norėčiau padėkoti EIOPA darbuotojams ir kolegoms iš nacionalinių kompetentingų institucijų, Stebėtojų tarybos ir Administracinės valdybos už vertingą indėlį į mūsų darbą. Esu įsitikinęs, kad jų atsidavimas padės vykdyti pirmiau minėtus uždavinius. Taip toliau puoselėsime stiprius ir atsparius Europos draudimo ir profesinių pensijų sektorius, teikiančius naudos žmonėms, įmonėms ir Europos ekonomikai.

Fausto Parente

SANTRAUKA

2019 m. EIOPA ir toliau atliko svarbų vaidmenį Europos draudimo ir pensijų priežiūros srityje, glaudžiai bendradarbiaudama su nacionalinėmis valdžios institucijomis, Europos institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kad pasiektų savo 2019 m. metinėje darbo programoje nustatytus strateginius tikslus.

Skatinimas vykdyti verslo priežiūrą ir reguliavimą

Reglamentu EIOPA įgaliota imtis vadovaujamojo vaidmens skatinant skaidrumą, paprastumą ir sąžiningumą visoje vidaus rinkoje. Tam būtina sukurti stabilią reglamentavimo sistemą.

Vadovaudamasi Direktyva dėl draudimo produktų platinimo EIOPA sutelkė dėmesį į siektinus rezultatus, įskaitant visuotinės gerovės taisyklių nagrinėjimą ir Sprendimo dėl nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo peržiūrą.

Per metus EIOPA gerokai sustiprino savo veiklą verslo priežiūros vykdymo srityje. Kaip pavyzdį galiu pateikti pradėtus vykdyti vizitus į nacionalines priežiūros institucijas. Be to, EIOPA ir toliau vykdė rinkos stebėsenos veiklą, visų pirma rengdama Vartotojų tendencijų ataskaitas.

Teminės vartotojų apsaugos aspektų peržiūros kelionių draudimo srityje atskleidė, kad kai kurių verslo mod-

elių rizika yra didesnė, įskaitant atlyginimo struktūras, grindžiamas labai dideliais komisiniais, dėl ko dažnai nukenčia vartotojai. Atlikusi šią peržiūrą, EIOPA įspėjo draudikus ir draudimo tarpininkus mažinti didelius komisinius, susijusius su kelionių draudimo produktais.

2019 m. EIOPA paskelbė savo pirmąją Draudimo ir pensijų produktų išlaidų ir jų ankstesnių rezultatų ataskaitą (angl. Report on Costs and Past Performance of insurance and pension products). Iš ataskaitos matyti, kad išlaidos skiriasi priklausomai nuo produkto rūšies, priedo, rizikos kategorijos bei jurisdikcijos ir kad dėl produktų skirtumų labai sudėtinga lyginti rezultatus.

Konvergencijos skatinimas siekiant užtikrinti kokybišką prudencinę priežiūrą

Svarbiausias EIOPA veiklos tikslas – sukurti bendrą Europos poziciją dėl priežiūros.

2019 m. EIOPA nuveikė didžiulį darbą vykdydama Direktyvos „Mokumas II“ peržiūrą. Ši peržiūra padės užtikrinti, kad bazinis reglamentas ir toliau atitiktų savo paskirtį.

Įgyvendinant profesinių pensijų įstaigų direktyvą (PPJ II), EIOPA daugiausia dėmesio skyrė tam, kad PPJ II būtų proporcingai ir tinkamai taikoma visoje Europoje.

Be to, EIOPA, siekdama padėti pensijų fondų nariams geriau suprasti, koks yra jų pensijų krepšelis ir kokias pajamas jie gautų išėję į pensiją, parengė pavyzdines pensijų išmokų ataskaitas.

2019 m. vasario mėn. Europos Parlamentas ir valstybės narės pasiekė politinį susitarimą dėl pasiūlymo dėl visos Europos asmeninės pensijos produkto (PEPP). Atsižvelgdama į šį susitarimą, EIOPA pagal PEPP direktyvą pradėjo rengti kai kuriuos konkrečius siektinus PEPP techninius rezultatus.

Kalbant apie tarptautinius pasiekimus, pažymėtina, kad 2019 m. lapkričio mėn. EIOPA prisidėjo priimant pirmąsias pasaulinio masto priežiūros sistemas, skirtas tarptautiniui mastu veiklą vykdančioms draudimo grupėms (įskaitant Draudimo kapitalo standarto versiją 2.0) ir sisteminės rizikos draudimo sektoriuje mažinimui. Visais praėjusiais metais EIOPA, įgyvendindama priežiūros konvergencijos planą, ir toliau kūrė nuoseklią poziciją dėl priežiūros ir rėmė nuoseklią priežiūros praktiką. Prioritetą ji teikė šioms sritims: proporcingumo principo taikymui, vidaus modelių priežiūrai ir tarpvalstybinio verslo priežiūrai.

Siekdama dar labiau sustiprinti tvirtą ir savalaikį nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą dėl konkrečių tarpvalstybinių atvejų, kad būtų greičiau nustatoma ir įvertinama rizika, EIOPA įkūrė daugiau tarpvalstybinio bendradarbiavimo platformų.

Be to, EIOPA vykdė šias dvi tarpusavio peržiūras: priežiūros tikslais reguliariai teikiamos ataskaitos ir nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo tarpvalstybiniame versle.

2019 m. EIOPA atidžiai stebėjo Jungtinės Karalystės išsotojimo iš Europos Sąjungos procesą, ragindama nacionalines priežiūros institucijas kuo labiau sumažinti draudėjų ir naudos gavėjų nuostolius.

Draudimo ir profesinių pensijų sektorių stabilumo didinimas

EIOPA ir toliau siekė nustatyti tendencijas, galimą riziką ir pažeidžiamumą, kurie galėtų daryti nepageidaujamą poveikį pensijų ir draudimo sektoriams visoje Europoje. Vykdydama šią veiklą, EIOPA praėjusiais metais paskelbė draudimo ir profesinių pensijų sektoriaus statistinius duomenis, įskaitant antrąją Metinę draudimo apžvalgą, rizikos valdymo sistemą (teikiamą kas ketvirtį) ir finansinio stabilumo apžvalgą (leidžiamą du kartus per metus). Pagrindinis iššūkis tebėra užsitęsęs mažo pelningumo laikotarpis.

2019 m. EIOPA taip pat atliko profesinių pensijų sektoriaus testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Iš rezultatų galima spręsti, kad testavimo metu taikant nepalankųjį scenarijų, nuvertėtų beveik ketvirtadalis investicinio turto imties, todėl žymiai sumažėtų nauda.

Pirmą kartą į testavimą nepalankiausiomis sąlygomis įtrauktas aplinkos, socialinių ir valdymo rizikos pozicijų

vertinimas. Atlikus testavimą paaiškėjo, koks yra dabartinis valdymas ir kaip atsižvelgiama į aplinkos, socialinius ir valdymo rizikos veiksnius profesinių pensijų sektoriuje.

Apskritai, palyginti su Europos ekonomika, imties investicijoms į nuosavą kapitalą būdingas didelis anglies dioksido išmetimo rodiklis. Be to, dauguma dalyvaujančių fondų atsižvelgia į aplinkos, socialinius ir valdymo rizikos veiksnius, tačiau mažiau nei 20 proc. imties šiuo metu vertina minėtų veiksnių poveikį rizikai ir pelnui.

EIOPA taip pat pradėjo konsultacijas dėl veiksmingai suderintų ir atitinkamai finansuojamų Europos nacionalinių draudimo garantijų sistemų tinklo kūrimo.

Kompleksinės temos

EIOPA tęsė veiklą tvarių finansų srityje: rėmė Europos Komisijos tvaraus finansavimo veiksmų planą, taip pat paskelbė Nuomonę dėl rizikos, susijusios su klimato kaita, integravimo į direktyvą „Mokumas II“.

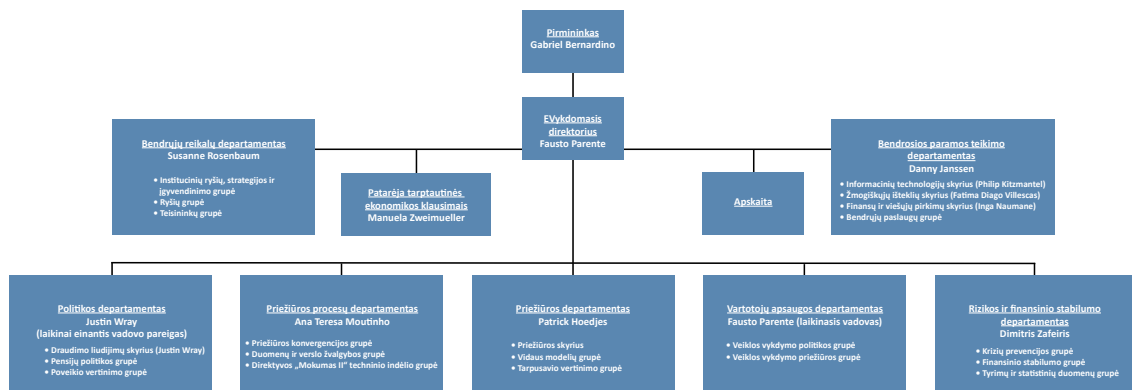
Draudimo technologijų („InsurTech“), skaitmeninimo ir kibernetinio atsparumo srityse EIOPA vykdė veiklą, susijusią su įvairiais skaitmeninių finansų aspektais. Ši veikla apėmė, pavyzdžiui, užsakomųjų paslaugų pirkimą iš debesijos, dirbtinį intelektą ir didžiuosius duomenis, siekiant skatinti priežiūros konvergenciją, užtikrinti vienodas sąlygas, grindžiamas proporcingumo principu, ir vadovautis technologškai neutraliu požiūriu į finansines inovacijas. 2019 m. atlikusi didžiųjų duomenų analizės taikymo transporto priemonių draudimo ir sveikatos draudimo srityse teminę peržiūrą, EIOPA įsteigė konsultacinę ekspertų grupę, kad ji padėtų EIOPA parengti draudimo sektoriaus skaitmeninės atsakomybės principus.

Ataskaitoje apie draudikams kylančią kibernetinę riziką EIOPA konstatavo, kad skaitmeninė ekonomika ir technologinė pažanga suteikia galimybių draudikams, prisiimantiems įsipareigojimus dėl kibernetinės rizikos. Tinkama kibernetinės rizikos draudimo apsauga gali būti labai svarbi valdant kibernetinę riziką, kylančią įmonėms ir klientams. Gerai išvystyta kibernetinės rizikos draudimo rinka gali atlikti reikšmingą vaidmenį sudarant sąlygas pereiti prie skaitmeninės ekonomikos.

Veiksmingas įgaliojimų vykdymas

2019 m. EIOPA vykdė savo veiklą kaip veiksminga organizacija ir tuo pačiu metu siekė toliau tobulinti administracinius procesus.

ORGANIZACINĖ SCHEMA

GETTING IN TOUCH WITH THE EU

In person

All over the European Union there are hundreds of Europe Direct information centres. You can find the address of the centre nearest you at: https://europa.eu/european-union/contact_en

KAIP SUSISIEKTI SU ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai Europe Direct informacijos centrų. Artimiausio centro adresą rasite svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

Telefonu arba el. paštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22996696 arba
- elektroniniu paštu svetainėje https://europa.eu/european-union/contact_lt

KAIP RASTI INFORMACIJOS APIE ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa (https://europa.eu/european-union/index_lt)

ES leidiniai

Nemokamų ir mokamų ES leidinių galite atsisiųsti arba užsisakyti <https://op.europa.eu/lt/publications>. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į Europe Direct arba į vietos informacijos centrą (žr. https://europa.eu/european-union/contact_lt)

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1952 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>)

ES atvirieji duomenys

ES atvirųjų duomenų portale (<http://data.europa.eu/euodp/lt>) galima susipažinti su ES duomenų rinkiniais. Duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

<https://www.eiopa.europa.eu/>

**Europos Sąjungos
leidinių biuras**

ISBN 978-92-9473-249-1
ISSN 2529-5829